

Nota reserves en voorzieningen 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Beleidsuitgangspunten	4
Functies van reserves en voorzieningen	5
Stille reserves	6
Voorstellen.....	7
Slotbepaling	11
Bijlage 1 Overzicht saldi reserves en voorzieningen	12
Bijlage 2 Specificatie reserves en voorzieningen	14
Bijlage 3 Specificatie stille reserves	22
Bijlage 4 Wettelijke kaders/administratieve regels	25

Inleiding

Op 23 februari 2015 is de nota reserves en voorzieningen door uw raad vastgesteld. Sindsdien zijn er een aantal wijzigingen geweest waardoor het wenselijk is de nota opnieuw te bekijken.

In deze nota zijn de beleidsuitgangspunten, functies, doelstellingen en de actuele omvang van de reserves en voorzieningen inzichtelijk gemaakt en waar nodig geactualiseerd.

Het reserveringsbeleid is erop gericht om het aantal en de omvang van de reserves en voorzieningen minimaal te houden zo dat middelen breed inzetbaar blijven.

De reserves en voorzieningen zijn daarom gescreend op nut, noodzaak, omvang en wet- en regelgeving. Dit heeft geresulteerd in een voorstel om een aantal bestemmingsreserves en voorzieningen op te heffen en een aantal bestemmingsreserves om te zetten in voorzieningen.

De omvang van de reserves en voorzieningen is op 31 december 2021 per saldo met € 26.339 afgenomen ten opzichte van 2015. De grootste mutaties zijn te zien bij de bestemmingsreserves waterstaatsobjecten en ouderenhuisvesting, de voorziening riolering en wachtgeld en pensioen wethouders en de algemene reserve. In deze nota is een detail overzicht opgenomen.

De omvang van de stille reserve die opgeteld kan worden bij het weerstandsvermogen is € 286.000. In 2015 is geen berekening van de stille reserve gemaakt, zodat op dit punt geen vergelijking t.o.v. 2015 mogelijk is. In het hoofdstuk stille reserves wordt u hierover geïnformeerd.

De weerstandscapaciteit is goed. Bijstelling van de ondergrens van de algemene reserve is nodig om het weerstandvermogen op peil te houden.

Beleidsuitgangspunten

Algemeen

Inzicht geven in reserves en voorzieningen met als doel de vrije beleidsruimte zichtbaar te maken en te streven naar een minimaal aantal, waar nodig voorzien van een plafond, waardoor zo min mogelijk middelen onnodig geclaimd en breed inzetbaar zijn en blijven.

Aan reserves wordt geen rente toegerekend. De liquide middelen van reserves en voorzieningen worden niet apart gehouden en ingezet voor interne financiering. Het gevolg hiervan is dat er minder geldleningen aangetrokken hoeven te worden.

Reserves en voorzieningen periodiek doorlichten

Als er geen dringende reden is om een bestemmingsreserve in stand te houden, is het voorstel om deze op te heffen. Voorzieningen worden opgeheven als de verplichting/risico ingelost of op een andere wijze opgehouden is te bestaan. In het laatste geval kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de gevolgen van veranderingen in wet- en regelgeving.

Vermogensbeleid

Op basis van de risicoanalyse in de begroting 2022 bleek dat de benodigde weerstandscapaciteit berekend wordt op € 1.082.102. Het weerstandsvermogen is een optelsom van het saldo algemene reserve, onbenutte belastingcapaciteit, stille reserves en het budget onvoorziene uitgaven. De bestemmingsreserves en voorzieningen worden niet meegeteld in het weerstandsvermogen. De belangrijkste component in dit weerstandsvermogen is bij de gemeente Vlieland de algemene reserve. In de nota reserves en voorzieningen 2015 is de minimale ondergrens van deze reserve bepaald op € 750.000. Voorgesteld wordt om deze ondergrens te verhogen naar € 1.000.000

Mutaties reserves

In de begroting wordt een zo reëel mogelijk meerjarig beeld gegeven van de toevoegingen en onttrekkingen van reserves. Mutaties vinden alleen plaats door middel van raadsbesluiten vooraf. Ten aanzien van mutaties uit egaliseriereserves wordt uit praktische redenen een uitzondering gemaakt. Verantwoording gebeurt hier achteraf via de jaarrekening omdat de werkelijkheid in de praktijk afwijkt van de begroting. In deze nota worden de kaders voor onttrekkingen en toevoegingen vastgelegd.

Mutaties voorzieningen

In de begroting wordt een zo reëel mogelijk meerjarig beeld gegeven van de toevoegingen en onttrekkingen van voorzieningen. Een voorziening moet de omvang hebben van de betreffende verplichting of risico. De voeding van de voorziening loopt via de exploitatie. De onttrekking mag rechtstreeks ten laste van de voorziening.

Algemene reserve

Het doel van de algemene reserve is het opvangen van tegenvallers waarmee geen rekening is gehouden binnen de exploitatie. De algemene reserve is vrij besteedbaar.

Voorstel is om de ondergrens van de algemene reserve te verhogen van € 750.000 naar € 1.000.000 Dit is van ca. 9% naar 10% van de totale begroting. De minimale omvang van de algemene reserve is niet wettelijk bepaald.

Indien de algemene reserve onder de ondergrens komt, doet het college voorstellen aan de raad om deze aan te vullen tot de ondergrens. Het meerdere boven de ondergrens wordt jaarlijks met de begrotingsvoorbereiding meegenomen als dekking voor incidentele uitgaven of tussentijds ingezet voor onontkoombare en wettelijke uitgaven, dan wel gereserveerd voor onzekere gebeurtenissen

Funcities van reserves en voorzieningen

Bufferfunctie

De algemene reserve heeft een bufferfunctie en is voor het opvangen van onverwachte tegenvallers.

Bestedingsfunctie

Bestemmingsreserves hebben een bestedingsfunctie. De gemeenteraad heeft aan deze reserves een bestemming gegeven.

Financieringsfunctie

Als liquide middelen van reserves en voorzieningen niet apart worden gehouden maar ingezet voor interne financiering hebben deze een financieringsfunctie.

Egalisatiefunctie

Egalisatiereserves en -voorzieningen worden ingezet om baten en lasten over de jaren heen gelijkmatig te verdelen om zo pieken en dalen in de exploitatie te vermijden. Hiermee is het mogelijk dat bijvoorbeeld tariefsverhogingen geleidelijk en niet schoksgewijs verlopen. Zo ontstaat er een regelmatige verdeling over de jaren heen mede om ongewenste schommelingen in tarieven en resultaat te voorkomen.

Verplichtingenfunctie

Voorzieningen hebben een verplichtingenfunctie. De gemeente is een verplichting aangegaan waarvoor de benodigde middelen beschikbaar moeten zijn.

Stille reserves

Algemeen

Stille reserves zijn activa die niet of tegen een lagere waarde op de balans staan dan de werkelijke waarde is.

Conform artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) mogen deze meetellen in het weerstandsvermogen.

Bij de gemeente Vlieland is de omvang van de stille reserves die meegenomen kan worden in de berekening van het weerstandsvermogen vrijwel nihil. In bijlage 3 wordt een specificatie gegeven van de stille reserves. Ook wordt in deze bijlage aangegeven waarom deze stille reserves gedeeltelijk niet meegenomen kunnen worden in de berekening van het weerstandsvermogen.

De gemeente is verplicht inzicht te geven in deze reserves.

Voorstellen

Op basis van de nota reserves en voorzieningen 2015 konden de laatste jaren al een aantal bestemmingsreserves worden afgerond. Voorgesteld wordt om m.i.v. 2022 onderstaande bestemmingsreserves op te heffen of om te zetten naar een voorziening.

Algemeen

Op basis van de nota reserves en voorzieningen 2015 hebben wij een aantal bestemmingsreserves waaruit kapitaallasten worden bekostigd. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording is dat niet toegestaan. Bovendien zijn aan deze bestemmingsreserves door de raad vastgestelde Meer Jaren Onderhouds Plannen gekoppeld waardoor er in plaats van sprake van een bestemmingsreserve sprake is van een voorziening. Daarnaast zijn er een aantal bestemmingsreserves die enkel en alleen gebruikt worden voor het egaliseren van budgetten maar waarvoor geen meerjarenplan is opgesteld. Dit gebruik van bestemmingsreserves brengt met zich mee dat de structurele ruimte in onze begroting te weinig transparant is. Als voorbeeld; wanneer je kapitaallasten uit een bestemmingsreserve dekt maar je hebt niet voldoende saldo in deze bestemmingsreserve om gedurende de gehele looptijd deze kapitaallasten uit de bestemmingsreserve te dekken, dan is dus te weinig inzichtelijk of er op de lange termijn structurele ruimte in de begroting is.

De besluiten uit deze nota zullen dan ook gevolgen hebben voor ons structurele saldo. Dit komt omdat kapitaallasten dan niet meer t.l.v. de bestemmingsreserve zullen komen maar t.l.v. de exploitatie. Bovendien moeten er jaarlijks reële toevoegingen aan voorzieningen worden gedaan, zodat er voldoende saldo in de voorziening is om toekomstig onderhoud uit te voeren.

Algemene Reserve

Voorstel verhoog de minimale hoogte van € 750.000 naar € 1.000.000

Voorstel is om de ondergrens van de algemene reserve te verhogen van € 750.000 naar € 1.000.000 Dit is van ca. 9% naar 10% van de totale begroting. De minimale omvang van de algemene reserve is niet wettelijk bepaald. Deze verhoging is belangrijk, zeker nu aangeraden wordt een buffer aan te leggen voor de periode vanaf 2026, omdat vanaf dat jaar de algemene uitkering uit het gemeentefonds zal gaan dalen.

Jaarlijks wordt in de jaarrekening en begroting in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een uitéénzetting gegeven over eventueel te verwachten risico's in verhouding tot ons weerstandsvermogen en dus ook onze algemene reserve. Op basis daarvan is een ondergrens van € 1.000.000 op dit moment voldoende. De vergelijking met andere gemeenten is op dit punt lastig. Dit zou kunnen op basis van de solvabiliteitsratio. De solvabiliteitsratio geeft aan welk deel (percentage) van het totaal van wat de gemeente aan geldwaarde heeft (balanstotaal) wordt gevormd door het eigen vermogen. Bij ons was dit in de jaarrekening 2021 19% terwijl dit in 2019 landelijk gezien 34% was. De verklaring voor ons lage percentage ligt natuurlijk in het feit dat we de Boswijk hebben gerealiseerd en dit een groot deel van ons balanstotaal uitmaakt terwijl deze wijk is gerealiseerd met geleend geld. Overigens is de verwachting dat landelijk gezien dit percentage ook zal dalen.

Bestemmingsreserve gebiedsontwikkeling en toerisme

In 2007 werd deze bestemmingsreserve ingesteld. Het doel van de reserve is het (mee-)subsidieren, of het uitvoeren van projecten die van belang zijn voor de gebiedsontwikkeling van Vlieland en de ontwikkeling van het toerisme op Vlieland, incl. de provinciale Streekagenda en het toeristische beheer van het Noordzeestrand.

Voorstel hef de bestemmingsreserve op

Uit deze bestemmingsreserve zijn de afgelopen jaren tal van projecten gefinancierd die het in stand houden van de bestemmingsreserve wellicht rechtvaardigen;

Strandbewaking

Fietsvrije Dorpsstraat

Extra subsidies voor Flidunen

Extra subsidies voor ITGWO

Stelling 12 H

Er ligt echter geen plan aan deze bestemmingsreserve ten grondslag, zowel niet hoe deze bestemmingsreserve gevoed wordt als wat de bestedingen t.l.v. deze bestemmingsreserve zullen zijn. Het is dus de vraag of de functie die deze bestemmingsreserve tot nog toe heeft gehad niet net zo goed vervuld kan worden door de algemene reserve.

Bestemmingsreserve onderhoud gebouwen

De reserve wordt aangehouden ter egalisatie van de onderhouds- en beheerskosten van gemeentelijke gebouwen. Jaarlijks wordt het meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd en worden de beschikbare middelen vergeleken met de onderhoudsbehoefte zoals die blijkt uit het meerjarenonderhoudsplan.

Voorstel maak van de bestemmingsreserve een voorziening

Wanneer er 4-jaarlijks een kwalitatief goed Meer Jaren Onderhouds Plan wordt vastgesteld door de raad mag op basis van dit MJOP een voorziening voor het onderhoud worden ingesteld. De voorziening moet jaarlijks "gevoed" worden zodat over een langere looptijd voldoende middelen in de voorziening aanwezig zijn om op de lange termijn het onderhoud te kunnen uitvoeren.

Voorgesteld wordt om de bestemmingsreserve Onderhoud gebouwen om te zetten in een voorziening Onderhoud gebouwen.

Bestemmingsreserve automatisering

Het doel van de reserve is het egaliseren van de kosten van automatiseringshulpmiddelen. In de reserve worden de exploitatiebudgetten geëgaliseerd van het product 1003, automatisering, inclusief kapitaallasten maar uitgezonderd toegerekende apparaatskosten.

Er is een maximum aan de reserve verbonden van € 100.000.

Voorstel hef de bestemmingsreserve op

Al jaren is er geen onttrekking of toevoeging meer nodig, extra budget is ook een aantal malen ten laste van de algemene middelen toegekend. Voorgesteld wordt om deze bestemmingsreserve op te heffen.

Bestemmingsreserve welzijn en cultuur

De bestemmingsreserve is ingesteld door de gemeenteraad op 25 oktober 2004, bij het vaststellen van de begroting 2005. Het doel van de reserve is het egaliseren van enige subsidiebudgetten die voor welzijn en cultuur structureel in de begroting zijn opgenomen. De aard van dit beleidsveld is zodanig dat subsidiëring veelal eenmalige, kleinere projecten betreft waarvan de subsidieaanvragen niet planmatig worden ingediend. Om dergelijke projecten toch efficiënt te kunnen ondersteunen, is een egalisatiereserve ingesteld.

Er is een maximum aan de reserve verbonden van € 50.000.

Voorstel hef de bestemmingsreserve op

In de afgelopen 8 jaren is één keer een kleine onttrekking aan deze bestemmingsreserve nodig geweest. Voorgesteld wordt om deze bestemmingsreserve op te heffen.

Bestemmingsreserve groot onderhoud wegen

Het doel van de reserve is het egaliseren van de budgetten voor groot-onderhoud van wegen (incl. de daartoe behorende bermen), het onderhoud en beheer van het straatmeubilair, de verkeersborden en de openbare verlichting. In de reserve worden geëgaliseerd de verschillen tussen de geraamde lasten en de baten en de realisaties van de producten 200 (onderhoud wegen) en 210 (overig beheer wegen), inclusief de toegerekende kapitaallasten, maar uitgezonderd de toegerekende apparaatskosten.

Het maximum van de reserve is bepaald op € 500.000 (met op dit moment een goedkeuring voor een tijdelijke overschrijding vanwege gelden die van Staats Bos Beheer zijn ontvangen voor onderhoud).

Voorstel maak van de bestemmingsreserve een voorziening en dek de kapitaallasten t.l.v. de exploitatie

Ook kapitaallasten worden deels t.l.v. deze bestemmingsreserve gebracht. Volgens het Besluit Begroten en Verantwoorden mag dit alleen bij kapitaallastenreserves en deze reserves moeten bij aanvang van de afschrijving van een activa van een dusdanige hoogte zijn dat de kapitaallasten gedurende de gehele looptijd hieruit voldaan kunnen worden. Dit is bij ons niet het geval dus om deze reden ligt het voor de hand om de bestemmingsreserve op te heffen.

Wanneer er 4-jaarlijks een kwalitatief goed Meer Jaren Onderhouds Plan wordt vastgesteld door de raad mag op basis van dit MJOP een voorziening voor het onderhoud worden ingesteld. T.i.v. deze voorziening mogen dan alsnog geen kapitaallasten geboekt worden. De voorziening moet jaarlijks "gevoed" worden zodat over een langere looptijd voldoende middelen in de voorziening aanwezig zijn om op de lange termijn het onderhoud te kunnen uitvoeren. Voorgesteld wordt om de bestemmingsreserve wegen om te zetten in een voorziening wegen.

Bestemmingsreserve strandvonderij

De reserve is in 2007 ingesteld nadat de zelfstandige kas van de strandvonder werd opgeheven. Het saldo van die kas is gestort in de reserve. Het saldo van de kosten en opbrengsten van de strandvonderij (product 120, openbare orde, onderdeel EP000031, strandvonderij), inclusief eventuele kapitaallasten, exclusief toegerekende apparaatskosten) wordt geëgaliseerd in de reserve. Zodoende blijven strandvonderijmiddelen beschikbaar voor de taken van de strandvonder. Er is geen maximum verbonden aan de reserve.

Voorstel hef de bestemmingsreserve op

Zeer minimale toevoegingen in de laatste jaren aan deze bestemmingsreserve nooit onttrekkingen. Voorgesteld wordt de bestemmingsreserve op te heffen.

Bestemmingsreserve Duurzaamheid

In 2009 is de bestemmingsreserve duurzaamheid ingesteld. De reserve was bedoeld om de nog niet bestede middelen uit de oude "SLOK-regeling" vast te houden voor duurzaamheidsmaatregelen. Met ingang van de begroting 2022 is een structureel duurzaamheidsbudget in de begroting opgenomen van € 18.000. Tot en met 2021 was hiervoor een uitvoeringsprogramma door de raad vastgesteld. Op dit moment wordt gewerkt aan een beleidsnota duurzaamheid waarna een uitvoeringsprogramma kan worden opgesteld.

Voorstel bestemmingsreserve in stand houden maar specifieke uitkeringen en kapitaallasten niet meer via deze bestemmingsreserve laten lopen.

Ook in deze bestemmingsreserve worden voor een klein bedrag kapitaallasten geëgaliseerd en dat is dus tegen de regelgeving. Daarnaast gaat het hier soms om specifieke uitkeringen die op een bepaalde manier besteed moeten worden, deze uitkeringen horen op de balans thuis als vooruit ontvangen bedragen.

Kanttekening

Het gaat bij duurzaamheidsprojecten vaak om grote bedragen. De uitgaven die we hiervoor doen mogen vaak niet gezien worden als incidentele uitgaven omdat het een structurele taak van de gemeente is om zich bezig te houden met duurzame projecten. In de uitgaven zijn soms pieken en dalen te zien maar de uitgaven op zich blijven over het algemeen structureel van aard. Wanneer we hier een bijdrage vanuit de bestemmingsreserve tegenover zetten is deze bijdrage echter in principe incidenteel. Met als gevolg dat de bijdrage uit de bestemmingsreserve een negatieve invloed heeft op het structurele begrotingssaldo.

Ondanks dit nadeel is het voor de overzichtelijkheid van het uitvoeringsprogramma toch aan te raden de bestemmingsreserve in stand te houden.

Waterstaatsobecten

De reserve is in 2009 ingesteld bij het overnemen van de onderhoudsverplichting van een aantal kunstwerken van Rijkswaterstaat. De ontvangen afkoopsommen zijn in de reserve gestort, de beheers- en onderhoudskosten worden aan de reserve onttrokken.

Voorstel maak van de bestemmingsreserve een voorziening en dek de kapitaallasten t.i.v. de exploitatie

Ook in deze bestemmingsreserve worden kapitaallasten geëgaliseerd en dat is dus tegen de regelgeving.

Wanneer er 4-jaarlijks een kwalitatief goed Meer Jaren Onderhouds Plan wordt vastgesteld door de raad mag op basis van dit MJOP een voorziening voor het onderhoud worden ingesteld. T.i.v. deze voorziening mogen dan alsnog geen kapitaallasten geboekt worden. De voorziening moet jaarlijks "gevoed" worden zodat over een langere looptijd voldoende middelen in de voorziening aanwezig zijn om op de lange termijn het onderhoud te kunnen uitvoeren.

Ouderenhuisvesting

In juni 2014 heeft uw raad bij het bestemmen van het jaarrekening saldo 2013 een bedrag van € 700.000 toegevoegd aan de reserve "ouderenhuisvesting". In november 2014 heeft uw raad vervolgens besloten dat deze reserve bestemd

is voor de exploitatie van de Uiterdonk (exclusief apparaatskosten eigen dienst) en de overige kosten van het ontwikkelen van de locatie Uiterdonk die niet ingebracht worden in de exploitatie van een nieuw woonzorgcentrum. In de jaren 2016, 2018 en 2019 volgden toevoegingen aan deze bestemmingsreserve van in totaal € 1.350.000.

Voorstel besluit over deze bestemmingsreserve wanneer er een actuele exploitatie opzet is gemaakt en er een goed MJOP voor handen is

Wellicht is het mogelijk om voor de exploitatie van de Boswijk een tweede algemene reserve in het leven te roepen, om de resultaten van de Boswijk te egaliseren. Toevoeging of onttrekking zou dan bij resultaatbepaling plaats kunnen vinden. Wellicht is het echter een betere optie om een voorziening in het leven te roepen voor het onderhoud en geen reserve meer aan te houden voor het saldo van de overige baten en lasten, immers de grootste lasten zijn de kapitaallasten en deze mogen niet vanuit een (bestemmings)reserve bekostigd worden. Zonder een goed MJOP is het echter niet mogelijk een voorziening in het leven te roepen. Hierdoor is het op dit moment niet mogelijk een goede keuze te maken.

Voorziening aanvulling WW 36 maanden

Vanaf 2016 wordt de maximale termijn van de wettelijke WW-uitkering afgebouwd tot maximaal 24 maanden (in 2019). Deze was maximaal 36 maanden. Deze voorziening is bedoeld om medewerkers toch een WW-uitkering te garanderen waar ze op basis van arbeidsverleden recht op hebben, de gemeente Vlieland is verplicht deze uitkering te repareren.

Voorstel voorziening opheffen

De toevoegingen via de salarisadministratie zijn minimaal en in een voorkomend geval toch niet voldoende. Ondertussen is het echter door de invoer van een nieuw salarissysteem wel lastig om de boeking van de toevoeging aan de voorziening maandelijks te maken.

Budgetrecht

In de bijlage 4 worden de wettelijke kaders aangegeven. De administratieve regels waarin vastgelegd wordt hoe het college bestemmingsreserves en voorzieningen mag besteden zijn overgenomen uit de oude nota reserves en voorzieningen.

In de administratieve regels is één wijziging aangebracht. Voorgesteld wordt om meerjarige bestedingsplannen niet meer jaarlijks maar 4 jaarlijks vast te stellen. Jaarlijks is een grote belasting voor de betreffende ambtenaren en leidt niet tot kwaliteitsverbetering van de plannen. Wettelijk is het ook niet verplicht om de plannen jaarlijks op te stellen en dit wordt in andere gemeenten dan ook vrijwel niet gedaan.

Saldo's bestemmingsreserves

De saldo's van de opgeheven bestemmingsreserves worden toegevoegd aan de Algemene Reserve. Wanneer de reserves worden omgezet naar voorzieningen wordt het saldo vervolgens aan de voorziening toegevoegd.

Overige wijzigingen

De overige wijzigingen in deze nota hebben te maken met veranderingen in de administratie waardoor sommige regelgeving voor egalisatie niet meer klopten of onvolledig waren.

Slotbepaling

Deze nota vervangt de nota reserves en voorzieningen 2015 zoals vastgesteld op 23 februari 2015

Aldus vastgesteld in de raad van de
gemeente Vlieland in zijn openbare
vergadering van 10 oktober 2022

de loco-griffier,

de voorzitter,

C.M.M. Hoogstraten

M. Schrier

Bijlage 1 Overzicht saldi reserves en voorzieningen

Overzicht reserves

Onderstaand een overzicht van de saldi per 2015 (vorige nota), 2021 (laatst vastgestelde jaarrekening) en de begroting 2022. Ter vergelijking en volledigheid zijn ook nog een aantal reserves opgenomen die al opgeheven zijn. De stand van de reserves en voorzieningen is toegenomen met € 26.339 en dat wordt voornamelijk veroorzaakt door het inzetten van de bestemmingsreserves;

Duurzaamheid - m.n. door de Duinwijk gasvrij

Waterstaatsobjecten - regulier onderhoud en de terugkoop van de Veerdam

Ouderenhuisvesting - ontwikkelkosten van de Boswijk

Ruimtelijke Ordening - met het vaststellen van de begroting is het besluit genomen deze bestemmingsreserve op te heffen.

Daarnaast is de algemene reserve juist toegenomen waardoor uiteindelijk een lichte stijging van het saldo van de reserves en voorzieningen is te zien.

De mutaties vinden na afloop van het jaar plaats bij het opstellen van de jaarrekening, vooral de mutaties van egaliseringsreserves en -voorzieningen kunnen dan pas gemaakt worden en de meeste bestemmingsreserves van de gemeente Vlieland zijn egaliseringsreserves.

Omschrijving	Saldo 31-12-2015 jaarrekening	saldo 31-12-2021 jaarrekening	Saldo 31-12-2022 begroting
Algemene reserve	1.349.229	1.739.644	1.552.968
Bestemmingsreserves			
Gebiedsontwikkeling en toerisme	190.297	143.515	149.454
Onderhoud gebouwen	250.000	250.000	183.891
Automatiseringshulpmiddelen	100.000	100.000	98.200
Welzijn en cultuur	50.000	50.000	50.000
Ruimtelijke plannen en BWT	100.000	100.000	0
Groot onderhoud wegen	262.276	580.898	420.808
Strandvonderij	1.886	2.236	2.236
Onderwijs	50.852	0	0
Duurzaamheid	56.280	561.737	183.725
Waterstaatsobjecten	3.026.013	2.241.687	2.170.334
Nieuwe school	247.437	0	0
Opknappen raadzaal	150.000	0	0
Deelfonds sociaal domein	156.640	0	0
Ouderen huisvesting	688.971	895.988	349.811
Totaal bestemmingsreserves	5.330.653	4.926.061	3.608.459
Totaal reserves	6.679.882	6.665.705	5.161.427

Overzicht voorzieningen

Onderstaand een overzicht van de saldi van de voorzieningen. De voorzieningen zijn gevormd op grond van de voorschriften voor de jaarverslaglegging in het Besluit Begroten en Verantwoorden. Voor een groot deel gaat het om verplichtingen rond arbeidsovereenkomsten die zijn geëindigd. Bij het instellen en de hoogte van de voorzieningen bestaat geen beleidsvrijheid. De ontwikkeling van deze saldi over de jaren heen is dan ook vrijwel niet beïnvloedbaar en wordt m.n. veroorzaakt door het ontstaan van nieuwe verplichtingen of het uitbetalen van die verplichtingen.

De ontwikkeling van de voorziening riolering wordt meegenomen in het MJOP, zo nodig worden tarieven bijgesteld.

Omschrijving	Saldo 31-12-2015 jaarrekening	saldo 31-12-2021 jaarrekening	Saldo 31-12-2022 begroting
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's			
Wethouderpensioenen	302.833	467.845	413.625
Voorziening pensioenpremies	17.547	0	0
Wachtgeld wethouders		107.930	38.936
Herstel Duinwijk	14.000	5.600	4.550
Voorziening mobiliteit	20.120	0	
Vaststellingsovereenkomst onderwijs	189.068	200.773	170.649
Vaststellingsovereenkomst onderwijs 2012	13.770	0	
Voorziening voormalige burgemeester	20.000	0	
Aanvulling WW 36 maanden		4.602	5.819
Onderhoudsegalisatievoorzieningen			
Riolering	829.095	660.197	503.923
Totaal	1.406.432	1.446.947	1.137.502

Bijlage 2 Specificatie reserves en voorzieningen

Naam

Algemene reserve

Soort

Algemene reserve

Bestemming/doelstelling

- Het opvangen van onvoorziene, wettelijke en onontkoombare incidentele uitgaven.
- Het verrekenen van jaarrekening resultaten

Gewenste omvang

Ondergrens € 750.000 (voorstel om dit te verhogen van € 750.000 naar € 1.000.000)

Bovengrens n.v.t.

Toevoeging/onttrekking

Toevoegingen/onttrekkingen vinden plaats door voordelig/nadelig rekeningresultaat en tussentijdse tegenvallers/meevallers.

Bestemmingsreserves die met ingang van 2022 zullen worden opgeheven

Naam

Gebiedsontwikkeling en toerisme

Soort

Bestemmingsreserve

Bestemming/doelstelling

In 2007 werd deze bestemmingsreserve ingesteld. Het doel van de reserve is het (mee-)subsidieren, of het uitvoeren van projecten die van belang zijn voor de gebiedsontwikkeling van Vlieland en de ontwikkeling van het toerisme op Vlieland, incl. de provinciale Streekagenda en het toeristische beheer van het Noordzeestrand.

Gewenste omvang

Ondergrens € 0

Bovengrens € 300.000

Toevoeging/onttrekking

In de reserve worden de verschillen tussen de geraamde lasten en de baten en de realisaties van de producten 340 (beheer Noordzeestrand) en 380 (toerisme, evenementen en streekagenda) geëgaliseerd, uitgezonderd kapitaallasten, en toerekeningen van apparaatskosten en EP000336 Voorzieningen strandpaviljoen.

Naam

Automatisering

Soort

Bestemmingsreserve

Bestemming/doelstelling

Het doel van de reserve is het egaliseren van de kosten van automatiserings hulpmiddelen.

Gewenste omvang

Ondergrens € 0
Bovengrens € 100.000

Toevoeging/onttrekking

In de reserve worden de exploitatiebudgetten van het EP000301 algemene automatisering inclusief kapitaallasten geëgaliseerd maar uitgezonderd toegerekende apparaatskosten en de budgetten op overige activiteiten met de kostensoort 4380115 onderhoud hard- en software.

Naam

Welzijn en cultuur

Soort

Bestemmingsreserve

Bestemming/doelstelling

De bestemmingsreserve is ingesteld door de gemeenteraad op 25 oktober 2004, bij het vaststellen van de begroting 2005. Het doel van de reserve is het egaliseren van enige subsidiebudgetten die voor welzijn en cultuur structureel in de begroting zijn opgenomen. De aard van dit beleidsveld is zodanig dat subsidiëring veelal eenmalige, kleinere projecten betreft waarvan de subsidieaanvragen niet planmatig worden ingediend. Om dergelijke projecten toch efficiënt te kunnen ondersteunen, is een egalisatiereserve ingesteld.

Gewenste omvang

Ondergrens € 0
Bovengrens € 50.000

Toevoeging/onttrekking

In de reserve worden de verschillen tussen de geraamde lasten en de baten en de realisaties van het product 515 (bevordering kunst- en cultuurparticipatie) geëgaliseerd, uitgezonderd kapitaallasten en toegerekende apparaatskosten.

Naam

Strandvonderij

Soort

Bestemmingsreserve

Bestemming/doelstelling

De reserve is in 2007 ingesteld nadat de zelfstandige kas van de strandvonder werd opgeheven. Het saldo van die kas is gestort in de reserve.

Gewenste omvang

Ondergrens € 0
Bovengrens N.v.t.

Toevoeging/onttrekking

Hat saldo van de kosten en opbrengsten van de strandvonderij (product 120, openbare orde, onderdeel EP000031, strandvonderij), inclusief eventuele kapitaallasten, exclusief toegerekende apparaatskosten) wordt geëgaliseerd in de reserve. Zodoende blijven strandvonderijmiddelen beschikbaar voor de taken van de strandvonder.

Bestemmingsreserves

Naam

Duurzaamheid

Soort

Bestemmingsreserve

Bestemming/doelstelling

In 2009 is de bestemmingsreserve duurzaamheid ingesteld. De reserve was bedoeld om de nog niet bestede middelen uit de oude "SLOK-regeling" vast te houden voor duurzaamheidsmaatregelen. Met ingang van de begroting 2022 is een structureel duurzaamheidsbudget in de begroting opgenomen van € 18.000. Tot en met 2021 was hiervoor een uitvoeringsprogramma door de raad vastgesteld. Op dit moment wordt gewerkt aan een beleidsnota duurzaamheid waarna een uitvoeringsprogramma kan worden opgesteld.

Gewenste omvang

Ondergrens € 0

Bovengrens n.v.t.

Voor duurzaamheid is een structureel budget beschikbaar van € 18.000.

Toevoeging/onttrekking

In de reserve worden de verschillen tussen de geraamde lasten en de baten en de realisaties van het product 770, duurzaamheid, exclusief kapitaallasten, exclusief de toegerekende apparaatslasten geëgaliseerd, wel is d.m.v. de 1^e begrotingswijziging 2021 op 28 juni 2021 agendapunt 13 besloten jaarlijks € 33.000 aan de bestemmingsreserve te onttrekken als bijdrage voor een fulltime coordinator duurzaamheid.

Nog niet besteedde specifiek te besteden ontvangen uitkeringen zullen conform voorschriften op de balans worden geboekt.

Naam

Ouderenhuisvesting

Soort

Bestemmingsreserve

Bestemming/doelstelling

In juni 2014 heeft uw raad bij het bestemmen van het jaarrekening saldo 2013 een bedrag van € 700.000 toegevoegd aan de reserve "ouderenhuisvesting". In november 2014 heeft uw raad vervolgens besloten dat deze reserve bestemd is voor de exploitatie van de Uiterton (exclusief apparaatskosten eigen dienst) en de overige kosten van het ontwikkelen van de locatie Uiterton die niet ingebracht worden in de exploitatie van een nieuw woonzorgcentrum.

In de jaren 2016, 2018 en 2019 volgden toevoegingen aan deze bestemmingsreserve van in totaal € 1.350.000.

Gewenste omvang

Ondergrens € 0

Bovengrens N.v.t.

Toevoeging/onttrekking

In de reserve ouderenhuisvesting worden de lasten en baten van product 650 (exploitatie en ontwikkeling woonzorgcentrum Uiterton), exclusief de aan dat product toe te rekenen apparaatskosten gemeentelijke dienst geëgaliseerd. Dus ook de kapitaallasten zullen uit deze bestemmingsreserve bekostigd worden. Bij het gereedkomen van een MJOP voor de Boswijk zal opnieuw gekeken worden naar het gebruik van deze bestemmingsreserve.

Naam

Programma Waddeneilanden

Soort

Bestemmingsreserve

Bestemming/doelstelling

Om de eilander (bestuurlijke) samenwerking te verstevigen en uitdagingen die op de eilanden afkomen het hoofd te bieden, heeft het Dagelijks Bestuur van GR de Waddeneilanden in 2020 opdracht gegeven een programma op te zetten. Een plan voor een programma om de leefbaarheid op de Waddeneilanden te behouden en te werken aan een duurzaam en vitaal toekomstperspectief voor de Waddeneilanden.

De voor het programma benoemde thema's zijn ondergebracht in vijf programmalijnen:

- Goed Wonen & Leven
- Toekomstbestendig Ondernemen & Ontwikkelen
- Optimaal Bereikbaar & Verbonden
- Duurzame energie
- Circulaire Economie

Het maximale aandeel van Vlieland in de uitvoeringskosten van dit project bedraagt € 900.000. Bij het vaststellen van de kadernota 2023 heeft uw raad besloten vanuit de Algemene Reserve dit bedrag te storten in een bestemmingsreserve Programma Waddeneilanden.

Gewenste omvang

Ondergrens € 0
Bovengrens 900.000

Toevoeging/onttrekking

Op dit moment is nog niet duidelijk of het voor Vlieland zal gaan om investeringskosten of éénmalige kosten. Wanneer hierover meer duidelijkheid is kan vanuit deze bestemmingsreserve een bijdrage voor de kosten geleverd worden. Door dit geld apart te reserveren geven wij aan het rijk onze comitment aan. Immers uit te voeren projecten worden voor 2/3 bekostigd vanuit het rijk maar moeten voor 1/3 door de gemeente zelf gekostigd worden.

Bestemmingsreserves die met ingang van 2022 zullen worden omgezet in een voorziening

Naam

Onderhoud gebouwen

Soort

Bestemmingsreserve die met ingang van 2022 wordt omgezet in een voorziening

Bestemming/doelstelling

De voorziening wordt aangehouden ter egalisatie van de onderhouds- en beheerskosten van gemeentelijke gebouwen. Vier jaarlijks wordt het meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd en worden de beschikbare middelen vergeleken met de onderhoudsbehoefte zoals die blijkt uit het meerjarenonderhoudsplan.

Gewenste omvang

Ondergrens € 0
Bovengrens Dit is niet van toepassing bij een voorziening, uit het MJOP blijkt de benodigde omvang van de voorziening.

In de begroting van 2022 is een structureel budget voor toevoeging aan de voorziening onderhoud gebouwen opgenomen van € 120.000. Als uit het MJOP-gebouwen blijkt dat dit budget bijgesteld moet worden wordt hiervoor, bij voorkeur bij de kadernota, toestemming gevraagd aan de raad.

Boeking t.l.v. de voorziening

Lasten mogen rechtstreeks t.l.v. de voorziening worden geboekt maar vanwege de inzichtelijk in de gemaakte kosten is het voor de budgethouder beter wanneer de lasten eerst t.l.v. de exploitatie worden geboekt. Ten laste van de voorziening worden dan vervolgens de lasten op de onderhouds- en beheers- en installatiebudgetten gebouwen (4380119 en 4380111) die zich op diverse onderdelen van de begroting bevinden geboekt, met name:

- product 060, huisvesting bestuur, binnendienst (gemeentehuis en oude raadhuis) en buitendienst (gemeentewerf Fortweg) EP302 en EP303;
- product 030, onderdeel EP010, ambtswoning burgemeester;
- product 491, exploitatie gebouw school EP289, instandhouding onderwijshuisvesting EP290;
- product 510, onderdeel EP101, gebouw sportcomplex Flidunen;
- product 370, onderdeel EP199 (Dorpsstraat 150, De Noordwester);
- product 700, onderdeel EP153, huisartsenpraktijk;
- product 790, onderdeel EP185, huisje begraafplaats;
- product 820, onderdeel EP000309 gemeentelijke gebouwen niet voor publieke dienst

Exclusief kapitaallasten en toegerekende apparaatskosten.

Specifiek

Vier Jaarlijks wordt een MJOP-gebouwen aan de raad ter goedkeuring aangeboden, zodanig dat de gevolgen hiervan verwerkt kunnen worden in de kadernota.

Naam

Groot onderhoud wegen

Soort

Bestemmingsreserve die met ingang van 2022 wordt omgezet in een voorziening

Bestemming/doelstelling

Het doel van de voorziening is het egaliseren van de budgetten voor groot-onderhoud van wegen (incl. de daartoe behorende bermen), het onderhoud en beheer van het straatmeubilair, de verkeersborden en de openbare verlichting.

Gewenste omvang

Ondergrens € 0

Bovengrens Dit is niet van toepassing bij een voorziening, uit het MJOP blijkt de benodigde omvang van de voorziening.

In de begroting van 2022 is een structureel budget voor toevoeging aan de voorziening onderhoud wegen opgenomen van € 225.200. Als uit het MJOP wegen blijkt dat dit budget bijgesteld moet worden wordt hiervoor, bij voorkeur bij de kadernota, toestemming gevraagd aan de raad.

Boeking t.l.v. de voorziening

Lasten mogen rechtstreeks t.l.v. de voorziening worden geboekt maar vanwege de inzichtelijk in de gemaakte kosten is het voor de budgethouder beter wanneer de lasten eerst t.l.v. de exploitatie worden geboekt. Ten laste(gunste) van de voorziening worden vervolgens de lasten en de baten van de producten 200 (onderhoud wegen) en 210 (overig beheer wegen), exclusief de toegerekende kapitaallasten en exclusief de toegerekende apparaatskosten, geboekt.

Naam

Waterstaatsobjecten

Soort

Bestemmingsreserve die met ingang van 2022 wordt omgezet in een voorziening

Bestemming/doelstelling

De reserve is in 2009 ingesteld bij het overnemen van de onderhoudsverplichting van een aantal kunstwerken van Rijkswaterstaat. De ontvangen aankoopsommen zijn in de reserve gestort, de beheers- en onderhoudskosten worden aan de reserve onttrokken.

Gewenste omvang

Ondergrens € 0

Bovengrens N.v.t.

In de begroting van 2022 is een structureel budget voor toevoeging aan de voorziening onderhoud waterstaatsobjecten pgenomen van € 24.000. Als uit het MJOP waterstaatswerken blijkt dat dit budget bijgesteld moet worden wordt hiervoor, bij voorkeur bij de kadernota, toestemming gevraagd aan de raad.

Boeking t.l.v. de voorziening

Lasten moeten rechtstreeks t.l.v. de voorziening worden geboekt maar vanwege inzichtelijk in de gemaakte kosten is het voor de budgethouder beter wanneer de lasten eerst t.l.v. de exploitatie worden geboekt. Ten laste van de voorziening worden vervolgens lasten en de baten van het product 230, waterstaatkundige werken geboekt, exclusief kapitaallasten, exclusief de toegerekende apparaatslasten geboekt. 0,4 FTE schaal 5 wordt jaarlijks t.l.v. de voorziening geboekt.

Voorzieningen

Naam

Wethouder pensioenen

Soort

Voorziening

Bestemming/doelstelling

Uitkering pensioenen voormalige wethouders

Gewenste omvang

Saldo pensioenen op basis van de actuariële reservewaarde.

Toevoeging/besteding

Jaarlijkse mutatie tot berekende actuariële reservewaarde pensioenen per einde van het jaar ten laste/gunste van de exploitatie via de jaarrekening.

Naam

Wethouder wachtgeld

Soort

Voorziening

Bestemming/doelstelling

Uitkering wachtgeldten voormalige wethouders

Gewenste omvang

Ter hoogte van de berekende wachtgeldverplichtingen

Toevoeging/onttrekking

Jaarlijkse mutatie tot berekende wachtgeldverplichtingen per einde van het jaar ten laste/gunste van de exploitatie via de jaarrekening.

Naam

Herstel Duinwijk

Soort

Voorziening

Bestemming/doelstelling

In 2008 is een voorziening ingesteld vanwege de financiële gevolgen voor de gemeente van de funderingsproblematiek in de Duinwijk. Een groot deel van de voorziening kon in 2013 vrijvallen omdat de problemen grotendeels hersteld zijn. Het restant bedrag van de voorziening bedraagt per 31 december 2020 € 10.050 en is nodig voor toekomstige hoogtemetingen.

Gewenste omvang

Ter hoogte van de berekende verplichtingen voor de toekomstige hoogtemetingen.

Toevoeging/onttrekking

Wanneer hoogtemetingen worden uitgevoerd worden deze rechtstreeks t.l.v. de voorziening gebracht.

Naam

Vaststellingsovereenkomst Onderwijs

Soort

Voorziening

Bestemming/doelstelling

De voorziening is ingesteld ter dekking van de kosten van wachtgeld van zes boventallige medewerkers.

Gewenste omvang

Ter hoogte van de berekende wachtgeldverplichtingen

Toevoeging/onttrekking

Jaarlijkse mutatie tot berekende wachtgeldverplichtingen per einde van het jaar ten laste/gunste van de exploitatie via de jaarrekening.

Naam

Onderhoudsegalisatievoorziening riool

Soort

Voorziening

Bestemming/doelstelling

De rioolheffing moet kostendekkend zijn maar onderhoudsuitgaven fluctueren. De opbrengsten uit rioolrecht moeten worden aangewend ten behoeve van de exploitatie (inclusief groot onderhoud) van de riolering. Om grote mutaties in de rioolheffing te voorkomen worden uitgaven en opbrengsten via deze voorzieningen geëgaliseerd.

Gewenste omvang

N.v.t.

Toevoeging/onttrekking

Verschil rioolheffing en werkelijke onderhoudsuitgaven van het product 750 (rioleringen, alle kostensoorten), zodanig dat 100% kostendekking (incl. inkoop-btw en overhead) gerealiseerd wordt. Overschotten worden in deze voorziening gestort en tekorten onttrokken.

Voorzieningen die met ingang van 2022 worden opgeheven

Naam

Aanvulling WW 36 maanden

Soort

Voorziening

Bestemming/doelstelling

Vanaf 2016 wordt de maximale termijn van de wettelijke WW-uitkering afgebouwd tot maximaal 24 maanden (in 2019). Deze was maximaal 36 maanden. Deze voorziening is bedoeld om medewerkers toch een WW-uitkering te garanderen waar ze op basis van arbeidsverleden recht op hebben, de gemeente Vlieland is verplicht deze uitkering te repareren.

Gewenste omvang

Dit blijkt uit de salarismutaties

Toevoeging/onttrekking

De voorziening wordt gevoed door maandelijkse inhoudingen op de salarissen.

Specifiek

Gezien de geringe omvang en de geringe toevoegingen wordt de voorziening opgeheven.

Bijlage 3 Specificatie stille reserves

Financiële vaste activa

De stille reserves op de financiële activa is marginaal en te verwaarlozen. Deze activa moet tegen de verkrijgingprijs gewaardeerd worden. De deelnemingen waartoe de gemeente zich heeft verbonden vloeien voort uit gemeentelijke taken en belangen. Deze deelnemingen zijn niet of alleen beperkt verhandelbaar. De boekwaarde van de uitgezette leningen wijkt niet af van de marktwaarde waardoor er ook geen sprake is van stille reserves.

Materiële vaste activa

In de volgende vergelijkingstabel zijn alleen de gebouwen meegenomen waarvan de WOZ-waarde vastgesteld is. De waarden van bedrijfsmiddelen zoals tractie, machines, computers en inventaris zijn niet meegenomen. Inventarisatie van deze gegevens vraagt onevenredig veel tijd en de stille reserves zullen minimaal zijn. Daarnaast kunnen deze niet verzilverd worden zonder stagnatie van de bedrijfsvoering. De verschillen tussen de boekwaarde en de WOZ-waarde ontstaan onder andere omdat op de vaste activa geen herwaardering toegepast mag worden. Daarnaast kan de oorspronkelijke aanschafwaarde in het verleden (vóór 2004) zijn verlaagd door bijdragen uit reserves, derden (subsidies) of uit de exploitatie. Een hogere WOZ-waarde ten opzichte van de boekwaarde betekent niet dat het vermogen van de gemeente kan worden verhoogd. Waardering op de balans mag namelijk alleen op basis van de historische verkrijgingprijs waardoor een stille reserve ontstaat.

Gebouw (eventueel incl. grond)	Balans 01-01-2020	WOZ waarde 01-01-2020
Gemeentehuis	330.545	1.598.000
Ambtswoning burgemeester	148.904	590.000
Gemeente werkplaats	123.694	875.000
De Jutter	4.046.123	3.339.000
Oude bibliotheek		236.000
Flidunen incl. sportveld en tennisplaats	94.702	1.881.000
De Noordwester	283	429.000
Huisartsenpraktijk	593.934	107.000
helihaven, gebouw en terrein	222.929	319.000
Jachthaven met opstallen	2.692.731	3.310.000
Tankstation	27.115	48.000
Boswijk	nader te bepalen	nader te bepalen
Totaal	8.280.961	12.732.000

Overigens zijn in de loop van 2020 gronden aangekocht;

Grond Jachthaven	715.000,00
Grond sportcomplex	535.000,00
Grond sportveld	145.000,00

Stille reserves komen pas werkelijk in beeld als de gemeente deze activa op korte termijn kan verkopen. Dit is nagenoeg niet het geval omdat deze gebouwen maatschappelijk in gebruik zijn of dienstdoen voor de uitoefening van de publieke taak. Daarom zijn de Jutter en bedrijfsgebouwen niet meegenomen in de omvang van de stille reserves. Op dit moment zou je de oude bibliotheek wel kunnen zien als een stille reserve.

Vorraden gemeentewerken

De voorraden van gemeentewerken staan niet opgenomen op de balans en zouden dus een stille reserve kunnen zijn. In voorraad zijn; straatstenen, pvc buizen, putten, kolken, auto-onderdelen, olie, gereedschappen garage, gereedschappen plantsoenen, wegenzout, hout, verf, graskeien en afvalcontainers. Deze voorraad is niet geïnventariseerd omdat deze niet op de balans wordt opgenomen. De verwachting is dat deze voorraad een waarde van € 50.000 heeft. Dit is een stille reserve.

In exploitatie genomen gronden

Op dit moment heeft de gemeente Vlieland geen in exploitatie genomen gronden.

Niet in exploitatie genomen gronden

De gemeente heeft grond in eigendom die niet of nog niet in exploitatie wordt genomen. Zo is de ondergrond van de openbare ruimte (wegen, openbaar groen etc.) gemeentelijk bezit. In incidentele gevallen worden kleine stukken van de openbare ruimte verkocht aan particulieren. In deze gevallen is geen sprake van grondexploitatie

Riolering en wegen

Rioleringen zijn in de definitie van het Besluit Begroting en Verantwoording investeringen met een economisch nut. De riolering is een gemeentelijke taak en daarom niet verhandelbaar, ook al worden door de uitvoering van deze taak inkomsten gegenereerd (rioolrechten). Daarnaast zijn investeringen met een maatschappelijk nut zoals bijvoorbeeld wegen buiten beschouwing gelaten omdat ook deze niet verhandelbaar zijn. Bij riolering en wegen is daarom geen sprake van stille reserves.

Conclusie

De enige stille reserves die meetellen in het weerstandsvermogen zijn:		
	Boekwaarde 01-01-2021	Waarde
Oude bibliotheek	0	236.000
Vorraden gemeentewerken	0	50.000
Totaal	0	286.000

Bijlage 4 Wettelijke kaders/administratieve regels

De wettelijke kaders zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

De belangrijkste artikelen hierover zijn: artikel 43 en 44.

Daarnaast zijn er een aantal administratieve regels:

- onderscheid tussen reserves (eigen vermogen) en voorzieningen (vreemd vermogen).
- onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Eerst wordt, in zowel de begroting als in de jaarrekening, het resultaat exclusief toevoegingen en onttrekkingen van reserves bepaald. Daarna wordt het resultaat na toevoegingen en onttrekkingen bepaald. Daarna bestemt de raad wat er met het resultaat gebeurt.
- toevoegingen en onttrekkingen aan reserves mogen uitsluitend via de exploitatie lopen.
- reserves en voorzieningen mogen per balansdatum niet negatief staan.
- rentetoevoeging aan reserves mag alleen indirect via resultaatbestemming.
- rentetoe rekening aan voorzieningen is niet toegestaan omdat het niet past bij het karakter van een voorziening. De stortingen mogen wel verhoogd worden. Elke vier jaar moet daarom bepaald worden wat de omvang van een voorziening moet zijn.
- onttrekkingen aan voorzieningen kunnen rechtstreeks ten laste van de voorziening geboekt worden omdat het om een mutatie in het vreemd vermogen gaat. De toevoeging aan de voorziening gebeurt echter wel via exploitatie.
- instellen/opheffen van bestemmingsreserves gebeurt via raadsbesluit.
- indien een voorziening wordt opgeheven komt het saldo ten gunste/laste van de exploitatie.
- in de toelichting op de balans bij de jaarrekening wordt de aard en reden van elke reserve en voorziening toegelicht en de toevoegingen en onttrekkingen verantwoord.

In aanvulling op de in bijlage 2 genoemde afspraken per (bestemmings)reserve/voorziening is het nodig afspraken vast te leggen tussen raad en college over de wijze waarop de bestemmingsreserves en de voorzieningen besteed mogen worden door het college;

1. De raad mandateert het college om te beschikken over de reserves en de voorzieningen.
2. Het college beschikt niet anders over reserves en voorzieningen dan ten behoeve van het doel waarvoor de reserve of de voorziening is ingesteld.
3. In de begroting geeft het college voor zover dat mogelijk is vooraf inzicht in de wijze van besteden van de bestemmingsreserves.
4. Elke 4 jaar legt het college betreffende de volgende bestemmingsreserves/voorzieningen een actueel meerjarenbestedingsplan voor aan de gemeenteraad, zodanig dat de financiële gevolgen hiervan kunnen worden meegenomen in de kadernota:
 - onderhoud gebouwen
 - groot onderhoud wegen
 - riolering
 - waterstaatsobjecten
 - duurzaamheid
 - ouderenhuisvesting.
5. Indien het college tussentijds, in afwijking van de begroting, op substantiële wijze, of ten behoeve van bestuurlijk gevoelige doeleinden over een reserve of voorziening beschikt, informeert het college de raad daarover.
6. Het college legt tenminste jaarlijks in de jaarrekening verantwoording af aan de raad over de wijze van besteding van de reserves en voorzieningen, maar overigens zo vaak als daarom door de gemeenteraad wordt verzocht.